

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:
 Egész évre . . . 16 kor. — fill.
 Negyedévre . . . 4 „ — „

Helyben házhoz hordva:
 Egész évre . . . 20 kor. — fill.
 Negyedévre . . . 5 „ — „

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre . . . 24 kor. — fill.
 Negyedévre . . . 6 „ — „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfőn és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Apáczai u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállal közt.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fill.

NAGYVÁRAD, aug. 31.

Szeptember elsején.

A hónapok első napjai általában igen kellemes jelenségek az emberi élet sivár Szaharáján; ezek képezik azt a 12 központot, a melyek felé 353 más napon át sóvárogva tekint az emberiségnek nagy része.

Van azonban két kivételes elseje, a melyek sok szomorúsággal is járnak. Egyiken kezdődik a drukkolás, másikon a rukkolás; egyik szeptember, másik október elseje; egyik a diákok, másik a katonák nagy napja.

Még abban is hasonlít egymáshoz a két elseje, hogy nem a drukkolók és rukkolók félnek tőlük legjobban, hanem inkább hozzátartozóik, főleg pedig szüleik.

Különösen nagy gondokkal jár a mai nap, szeptember elseje. Mennyi vesződés, míg a diágyereket a tolongásban sok taszigálás, izzadás után sikerül beiratni. Mikor ez meg van, akkor meg kell nyitni az erszényt és lefizetni a tandíjat, elmenteni a könyvkereskedésbe és ott megint fizetni a tenger sok könyvért; vidéki szülők lakást keresnek fiaiknak s újra csak fizetnek. És mikor a papa mindezeket lefizelve, szomorúan konstatálja erszénye lesóványodását, a mama pedig búsan veszi észre, hogy új ruhája teljesen tönkre ment a sok szaladgálásban: akkor még mindig nem lehetnek nyugodtak az iránt, hogy gyermekük jövője érdekében helyesen cselekedtek.

Ha a nagy gondosságnak nincs meg a kellő eredménye, általánosan bevett szokás a hibát nem az emberekben, hanem az intézményekben, tehát itt az iskolában keresni.

Elismerjük, hogy némileg valóban bűnös az iskola is, ha nincs kellő eredmény.

Mindenek előtt ott van községi oktatásunk évek óta vitatott, de soha meg nem oldott kérdése: a kétféle középiskola. Ez már maga arra kényszeríti a szülőt, hogy 10 éves gyermekének pályát válasszon. Lehet, hogy ebből a realistából kitűnő pap, abból a gimnázistából híres mérnök lett volna, ha nem megy tulságosan korán olyan pályára, a melyen csak későn vette észre, hogy hajlamai éppen ellentétes irányba vonják. A felsőbb osztályokban érzi az ifju, hogy nem a neki szánt uton halad, de azért csak halad tovább, kedv nélkül s lesz belőle pályatévész, elfásult ember, a ki nem lelkesül még a saját tennivalójáért sem s dolgozik muszájból, mint a hogy diákkorában tanult muszájból.

A tanulók egy része tehát már kezdetől fogva minden kedv nélkül megy az iskolába.

Még nagyobb baj az, hogy ma már mindinkább terjed az elfásult, kedv nélkül dolgozó tanárok faja is. Nem terjeszkehdhetünk ki az okokra, a melyek ezt a szomorú jelenséget előidézik. Csak megemlítjük, hogy a fizetés nevetségesen csekély, az előléptetés bosszantóan lassu, a sok előírás, szabályzat, utasítás a megbolondulásig részletez minden lényegtelen

apróságot, a temérdek fölösleges irka-firka, többszörös példányokban kiállított leltárak, jelentések, felterjesztések tanárt és igazgatót díjtalan irnokká travesztálnak, ha mindezekhez futólag hozzászedegetjük a felsőbb hatóságoknak csaknem korlátlan beleszólási jogát mindenbe, a mihez semmi köze: hát akkor megértjük, miért megy a tanári pályára legtöbbször csak az, a kinek muszáj? Miért nő egyre ijesztebben a tanár hiány?

Csekély társadalmi tekintély, alig elég fizetés, semmi jog, minden elképzelhető dolog: ez a tanári állás ma.

Pályatévészett diákok, elégedetlen tanulók: ez pedig az ifjuság egy részének képe.

Van még egy része az ifjuságnak, melyet az iskolák mint valóságos kolonczot czipelnek magukkal évről-évre, osztályról-osztályra, nagy nehezen, három részletben, irgalomból leteszik az érettségit is és akkor belátva, hogy nem nekik való a magasabb tudomány, mennek megyei vagy városi irnoknak napi két korona fizetéssel, viselniök kell tisztességes ruhát, dolgozniök egy szűk füstös helyiségben napi 7—8 órát és lefeküsznek vacsora nélkül, reggeliznek rá hideg vizet.

Érdemes volt ezért 8 éven át magolni?

És itt jutottunk el ahhoz a ponthoz, a hol a szülők hibája kezdődik. Mindenki tanult embert akar nevelni fiából, még pedig avval a jelszóval, hogy »légy különb apádnál!« Mintha ez a »külömbőség«

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

F a l u n.

Írta: Szóke Gyula.

Egy nyugodalmas, zajtalan kis falunak vagyok ismét néhány hétre lakója. A város zajában s örökös vásári zsvájában elfáradt lelkem, mint a kalitkájából szabadult madár, a természet szabad ölében vígen csapongva száll ide s tova. A hajnali napsugárral kél szárnyra s bejárja minden zugát azon vidéknek, melyben boldog gyermekkorom édes álmai szövődtek. Elszáll a csobogó patakhöz, melynek lágy hullámaiban annyiszor fürödtem, bejárja a tarlós mezőséget, hol oly sokszor hallgattam az ébredő pacsirta vidám énekét; meglátogatja a lombos erdőt, hol a bokrok alján oly gyakran szedtem lombfakasztó tavasszal illatos ibolyát.

Vágyam támad, a valóságban újra élvezni, mi a multból csak tarka csábos képekben vonul el az emlékezetben, egy-egy kirándulás alkalmával beharagolni újra mezőt, erdőt, hegyet és völgyet a mihez a multnak csak némi emléke fűződik is.

Szép délután volt, hogy néhányan össze- gyülekeztünk ily czélu kirándulásra.

Első pihenőt a tölgyerdő zöld repkényvel befutott kunyhójánál tartottuk. A vén kunyhóra százados tölgy borítja hatalmas ágait, mintha védni akarná az idő viszontagságait, a tél hava a nyár zápora ellen. Ráhajlik, mintha érezné, hogy nem okára elválnak e helytől, hisz szüette vén törzsét már csak a rajta felfutott borostyán sűrű szálai tartják ideig-óráig egyenesen. A kunyhótól nem messze friss vízű forrás bugyog elő a földből s vize cseveve szalad le keskeny medrében a völgy mélyébe.

Az ember érzi, hogy a természet nagy alkotója üdülő helyül szánta az erdőt az embereknek. Az a borongó felhomály, melyet az erdő árnyéka okoz és a melyet csak itt-ott világít meg egy-egy napsugár, a mint az ágak sűrű lombja közt elvétve behatol; az a fofytonos rejtelmes susogás, melyet a végig surranó szellő folytat a fák izgó-mozgó leveleivel; az ezernyi különféle virággal behintett tarka gypszöngy és a fölötté zsongva-zömmögve szálló ezeryi rovar és himes pillangó, ezek teszik oly kedvessé e helyet. Az ember önkénytelenül nagyobb lélekzik, a mint először szívja magába a virágok és fenyvesek illatával áradó tiszta erdei levegőt. Élvezetet nyújt a szemnek a sugár fenyő, mely mint a megtes-

tesült erő és büszkeség nyulik merészen az ég felé; vagy az a hatalmas tölgy, melynek törzsét, mint a szerető szív szerelme tárgyát, átöleli a felfutó borostyán. Még kellemesebb látvány egy szarvasbika, mely észrevétlenül kijött az erdőből és zavartalan legel az allé puha pázsitján. Az első neszre azonban felkapja fejét, ember láttára hátra csapja agancsait és egy hirtelen szökéssel eltűnik a sűrűségben. A fülgyönyörködik az ezeryi madár énekében, ebben a reggeltől alkonnyatig tartó hangversenyben, melyhez a kontrát az allé végén, mint egy óriási épület gótivü kapuján át messze látható cséplőgép zugaása közben halk zörejt támaszt egy-egy lehulló makk a földön heverő tavalyi száraz lombon.

Ugy ültünk ott a vén kunyhó előtt, mintha mindnyájunkat megbabonázott volna az erdő szépsége. A hallgatást csak itt-ott szakította meg egy-egy megjegyzés.

Amint aztán lassan nyugovóra tért az erdő világa, elhalt a rigó füttye s a bugó vadgalamb fészékében párijára lett s csak a bagoly szállt vijjogva éjjeli zsákmány-keresésre, új élet támadt a szomszédos szabad térség mocsaras vizein.

Alig léptük át újra az erdő szélét és köze-

Iskolai idényre.
 Fiu- és leány-gyermekek teljes felruházására
 legolcsóbb bevásárlási hely

Fábry Testvérek
 kalap-, czipó- és divat-áruháza

Nagyvárad,
 Fő-utcza és Zöldfa-utcza.

Telefon szám 76.

Fiu és gyermek kész ruha raktár gyári árban.

Károly, Stark Gyula, Mihely Adolf, dr. Moskovits József, Mezey Mihály, dr. Dési Géza, Lovas Zsigmond, Beczkay Lajos, dr. Várady Zsigmond, Farkas Izidor, dr. Munk Béla, dr. Radó Ignác, Kunz Gusztáv és Somogyi Károly szinigazgató.

Dr. *Hoványi* Géza elnök üdvözölte a szép számmal megjelent tagokat. Előterjesztette, hogy *Somogyi* Károly szinigazgató óhajtaná, hogy ha akadály nem forog fenn, a nagyváradai színházat a kikötött október 15-énél előbb megnyithassa, mert rá nézve nagy veszteség, ha október 1-től 15-ig a szintársulat nem játszik. — Elnök e tekintetben érintkezésbe lépett a színházépítési vezetőségével s az kijelentette, miszerint határozott, kötelező ígéretet nem tehet az építkezés befejezésére nézve, tiz nap mulva azonban már határozottan kijelölheti a színház átadásának határnapját.

Dr. *Berkovits* Ferenc azt tudja, hogy a színház villamos világításának berendezése még a munkálatok kezdetén van.

Dr. *Hoványi* Géza kint járt a vízvezetéki telepeknél s azon megnyugtatót kapta, hogy ugy a külső berendezés, mint a bevezetés pár nap alatt elkészül.

Dr. *Berkovits* Ferenc folytatólag felemlíti, hogy arról értesült, miként a postaigazgatóság ellenzi a villamos vezeték elkészítését, mivel nincs a városnak meg az engedélyokirata.

Lovass Zsigmond határozottan kijelenti, hogy a városnak megadta a kereskedelmi miniszter az engedélyt a villamos áram bevezetésére.

A bejelentéseket tudomásul vették. A színháznak október elején leendő megnyitása ellen semmi kifogása nincs a szinügyi bizottságnak.

A megnyitó előadás.

Dr. *Hoványi* Géza elnök előterjesztette ezután, hogy a színház megnyitásának programját beterjesztette a tanácshoz, de semmi választ nem kapott. Egy változást azonban már most bejelent. *Rádl* Ödön értesítette őt, hogy *Endrődy* Sándor nem vállalkozik a Prolog megírására s ezért *Rádl* Ödön *Sas* Edét szólította fel, hogy a színház megnyitására írjon Prologot.

Dr. *Dési* Géza hivatkozott arra, hogy a megnyitási programot vegyes bizottság állapította meg, ha változás lesz, ezt is az a bizottság intézheti el. *Rádl* Ödönnek nem volt joga egyoldalul eljárni. És nem is szerencsés a kérdés előterjesztett megoldása, nem azért, mintha *Sas* Ede tehetségét kicsinyelné, hanem mert itt van még Nagyváradon *Adi* Endre és *Fehér* Dezső, akik szintén poéták s zokon vehetik a mellőzést. Indítványozza, hogy *Fehér* és *Adi* is hivassanak fel a Prolog megírására s a nyílt pályázat útján beérkező három prologot egy albizottság bírálja felül.

Dr. *Radó* Ignác elfogadja ezen indítványt.

Dr. *Várady* Zsigmond ugy van értesülve, hogy hivatalosan nem kérték fel *Endrődyt* a Prolog megírására. (Megütközés).

Huzella Gyula megerősíti ezen kijelentést.

Dr. *Várady* Zsigmond indítványozza, hogy kérjék fel hivatalosan *Endrődyt* s a mulasztást ekként pótolják. — Ha azonban nem fogadná el, a *Dési* indítványa értelmében járjanak el.

Dr. *Hoványi* Géza ez idő szerint nem tudja, hogy az előterjesztett programot elfogadja-e a városi tanács. *Rádl* Ödön élőszóval is kijelentette, hogy *Endrődy* nem írja meg a Prologot.

Dr. *Radó* Ignác azt látja, hogy a bizottságok között elveszett a kérdés; hivatalosan senki sem kérte fel *Endrődyt*. A kérdést a szinügyi bizottság jogosult elintézni. *Várady* Antal drt sem kérték fel az előjáték megírás-

sára. A szinügyi bizottság eszközölje a felkéréseket. Ha *Endrődy* nem írja meg a prologot, az itteni 3 poéta pályázzék.

Mezey Mihály kérdést intézett *Komlóssy* József tb. főjegyzőhöz és *Istvánffy* István aljegyzőhöz, akik akként nyilatkoztak, hogy hivatalosan nem kérték fel sem *Endrődyt*, sem *Várady* Antalt. A város nevében azonnal meg kellene tenni a felkérést.

Az elnök előterjesztését nem vették tudomásul, hanem felkérték az elnököt, hogy járjon el, miszerint a város azonnal kérje fel *Endrődyt* a Prolog és dr. *Váradyt* az előjáték megírására.

Milyen legyen a megnyitás.

Elnök előterjesztette, hogy a szinügyi bizottságnak előbbi megállapodása szerint a színház megnyitása csak szük, helyi ünnepség mellett történnék. Dr. *Kurländer* Ede törvényhatósági bizottsági tag azonban nyílt levelet intézett hozzá, amelyben nagyobb szabású országos ünnepélyt kíván. A sajtóban nem válaszolt erre, de itt kijelenti, hogy a bizottság előbbi programját pártolja s ellenzi dr. *Kurländer* véleményét.

Közbeiktatás: Lúttak annak! (Derűtlenség.)

Mezey Mihály: Az ő nevét is bele keverték a dologba; de nem úgy, amint ő nyilatkozott. Nem országos, hanem helyi ünnepélyt kívánt a megnyitás alkalmából. Ezt most is fenntartja.

Kunz Gusztáv nem akar nagy ünnepséget, de gondoskodni kell, hogy a vendégek, az építők és tervezők és ezek családjai részére legyen hely a megnyitási ünnepen.

Mezey Mihály ismét fejtegeti, hogy a szin-előadást a város rendezze; fizesse meg az összes jegyeket s meghívottak vegyenek részt az előadáson. Így ünnepélyes lesz a színház megnyitása. Meghívják a hatóságokat és testületeket.

Dr. *Moskovits* József ezzel szemben védi a régi megállapodást. A megnyitás a polgárság ünnepe legyen, ez hozott nagy áldozatokat. A hatóságok nem járultak hozzá, s mégis értők kizárnák a polgárokat, sőt még a bérlőket is. A város különben nem adhat most ki újabb tetemes összeget az ünnepelésért.

Huzella Gyula a *Mezey* indítványát helyesli. A törvényhatóság tagjai képviselik a várost. Váltsa meg a város az összes jegyeket s a meghívottaknak küldje el. A családok városatyák 2 jegyet, a nőtlének egyet kapjanak. (Derűtlenség.)

Dr. *Várady* Zsigmond abban bizonyos, hogy bármiként eszközöljék a meghívásokat, sok harag és kellemetlenség lesz. Mivel a szinügyi bizottság már határozott a kérdésben, térjenek felette napirendre.

Mezey Mihály indítványozza, hogy kérjék fel a tanácsot, miként ne késedelmezzék a megnyitás dolgában, hanem küldjön ki egy tagot, a ki a megnyitás ügyét rendezze.

Dr. *Radó* Ignác a legfontosabbnak a diszközgyűlést tartja. Ha lesznek vendégek, ezek részére az előadásra gondoskodni kell helyről. A törvényhatóság részére tartassanak fent helyek, hogy azokat kiválthassák. Akik építettek, azoknak is kell helyről gondoskodni.

Somogyi Károly szinházigazgató azt kéri, hogy ne meghívásokkal, a város rendezze a megnyitást. Pécsen így volt s olyan előkelőségeket hívtak meg, a kik máskor soha nem mennek a színházba, míg a színházlátogató közönség legfeljebb a 2-ik emeletre kapott jegyet. Évekig tartó ellenségeskedés fejlődött ki ebből a családtagok és jóbarátok között. Pár hónapig nem látogatták a színházat

mert azt mondták, menjen az, a ki meg volt hiva. — Ő már elfogadta az előjegyzéseket, de nem jelölte meg a helyeket, hogy esetleg az idegen vendégeknek legyen hely. A várostól bizassék meg valaki, a kivel a vendégek helyeit megállapítsák.

Kunz Gusztáv elfogadja a multkori megállapodást, azonban tartsa fenn a város a vendégek részére a két nagy páholyt és husz zsölyét.

Elfogadták a régebbi megállapodást, továbbá a *Kunz* utóbbi indítványát és végül dr. *Hoványi* Géza indítványára a rendezéssel egy bizottságot biznak meg.

*

Kimondotta a szinügyi bizottság, hogy a megnyitó előadást másnap megismétlik. Első nap a páratlan bérlők, második nap a páros bérlők részére szólnak a jegyek.

*

Előterjesztette elnök *Somogyi* Károly szinigazgató azon kérelmét, hogy a két megnyitó előadáson a helyáratat 25 %-al felemelhesse.

A többség a kérelmet elutasította; kimondták azonban, hogy ha a diszeloadásokkal járó pótkiadások megtérítése iránt kérvényez a városonál az igazgató, a kérelmet pártolja a szinügyi bizottság.

Felkéri a szinügyi bizottság a tanácsot, hogy a program részleteinek kidolgozását a hatóság és egy szűkebb körű bizottságra bizzák.

Tudomásul vették a polgármester átiratát, hogy színházi felügyelővé ideiglenesen *Somolík* Lőrinczet nevezték ki.

Még néhány apróbb ügyet intéztek el s az ülés véget ért.

*

A szinügyi bizottság ma, szombaton délután ismét ülést tart, a melyre a következő meghívót vettük:

Meghívás.

A szinügyi bizottság tagjait tisztelettel felkérem és pedig tekintettel az idő rövidségére ez alkalommal csupán hirlap útján, hogy szeptember hó 1-én, szombaton d. u. 5 órakor a városház tanácstermében tartandó bizottsági ülésre megjelenni sziveskedjenek.

Tárgy: Elnöki előterjesztés a színház megnyitása tárgyában.

Nagyvárad, 1900. augusztus 31-én.

Dr. *Hoványi* Géza,
sz. bizottság elnöke.

*

Rádl Ödön, a Szigligeti-Társaság elnöke a következő levelet intézte *Sas* Edéhez, a Prolog megírása ügyében:

Igen Tisztelt Szerkesztő Ur!

Budapestről hozzám a Félix-fürdőbe irt levelét e pillanatban kapom kézhez.

En a Nagyváradai Napló támadását nem olvastam s így nem tudom mit tartalmaz.

Ha netalán az foglaltatnék benne, hogy Ön a prolog írására feltolta magát, készgel kijelentem az igazságnak megfelelően, hogy miután *Endrődy* Sándor a mult hó végén hozzám irt levélben bejelentette, hogy a prologot meg nem írhatja, én tekintettel az idő rövidségére, saját elhatározásomból kérttem fel Önt a prolog megírására, azon meggyőződésben, hogy ismerve az Ön tehetségét, az ügy iránti lelkesedését, Ön az ünnepély méltóságának megfelelő költeményt fog írni.

Azt is szívesen kijelentem, hogy mikor igenlő válaszát megkaptam, annak fölötte örvendtem; mert ugy fogtam fel a helyzetet, hogy Ön az ügynek valóságos szolgálatot tesz mikor ugyszólván a tizenkettedik órában a mű megírására vállalkozik.

Készséggel megengedem, hogy midőn ilyen autokrata módon intéztem el ezt az ügyet és nem hívtam össze a Szigligeti-Társaság választmányát, sem a szinügyi bizottságot meg nem kérdeztem, hatáskörömet, mint a Szigligeti-Társaság elnöke, *esetleg* túlléptem. Ezért legfeljebb engem illethet gáncs, noha mentesemre felhozhatom, hogy én egész augusztus hóban a Félix-fürdőben tartózkodván, ezen egyetlen tárgyért a Társaság választmányát összehívni, a városba ezért külön bejönni, fölöslegesnek tartottam — annál inkább, mert én a tett intézkedésről Hoványi Géza urat, a szinügyi bizottság elnökét, kivel a bibornok Eminenciája által József kir. herczeg ittléte alkalmából adott diszebeden találkoztam, *értesítettem s ő azt helyeslőleg tudomásul vette*; amit annál inkább megtehettem, mivel, mikor ezen kérdés fölött a Szigligeti-Társaság és a szinügyi bizottság kirendeltsége értekezletet tartott, *a prolog megírására két író jött kombinációba: első sorban Endrődy Sándor, másodsorban Ön.*

Ha tehát előbbi visszalépett, természetesen hittem, hogy ha a másik kombinációban volt író bizom meg a prolog megírásával, ezáltal crimen laesac majestatist nem fogok elkövetni.

Sajnálom, hogy jóhiszemű önkényes eljárásom Önnek kellemetlenséget okozott és ismételve szívesen felajánlom abbeli készségemet, hogy az Ön által meghatározandó módon a közönséget felvilágosítsam.

Az ellen sincs kifogásom, ha úgy akarja, hogy ezt a levelet egész terjedelmébe, vagy kivonatosan a *Nagyvárad*-ban közzé tegye.

Kitűnő tisztelettel

Rádl Ödön,
a Szigligeti Társaság
elnöke.

Elfelejtettük!

Vagy:

mire jó a sok bizottság Nagyváradon?

— Jelenet a valóságból. —

Személyek:

Rádl Ödön, a Szigligeti-Társaság elnöke.
Rádl Ödön, a színházi bizottság tagja.
Rádl Ödön, a törvényhatósági bizottság tagja
Rádl Ödön, az ügyvéd.

Színhely:

Rádl Ödönnek, az ügyvédnek irodája.

Idő:

A színházi bizottság ülése előtt egy félórával.
Rádl, a szính. biz. tagja: Ez már mégis sok? Tisztelt uraim, engedjék meg kijelentem, hogy ez még sem járja. Az egész programot elkészítettük, telekolompoltuk vele az országot és most sül ki — botrány.

Rádl, az elnök: Talán nincs megelégedve uraságod a tervvel, melyet összeállítottam?

Rádl, a szính. biz. tag (gunyosan): Gratulálok hozzá! Hogy is szól az a jeles program?

Rádl, az elnök: Megnyitó verset ír Endrődy Sándor, koszorus költőnk . . .

Rádl, a szính. biz. tag (közbevág) Endrődy Sándor nem ír verset.

Rádl, az elnök:) Mit beszél? Nem ír?
Rádl, a városatyja:)

Rádl, a szính. biz. tagja: Ez még semmi. A program második pontja . . .

Rádl, az elnök: Alkalmi darab, írta Várady Antal, koszorus költőnk.

Rádl, a szính. biz. tagja: Várady Antal nem ír alkalmi darabot.

Rádl, az elnök:) Ne higgyünk neki!

Rádl, a városatyja:) Be akar csapni!

Rádl, a szính. biz. tagja: Sajnálom, uraim, ez a tiszta valóság. Avagy van-e önöknek tudomása róla, hogy akár Endrődyt, akár Váradyt felkérte volna valaki az írásra?

Rádlök (összenéznek).

Szünet.

Rádl, az elnök: Azt hiszem, ezzel a tanács óriási botlást követett el.

Rádl, a városatyja: Véleményem szerint a színházi bizottság dolga lett volna. Indítványozni fogom, hogy a bizottság hatáskörét alaposan nyírálják meg.

Rádl, a szính. biz. tagja: Kikérem az ilyen sértő gondolkodást egy olyan magas testületéről! A Szigligeti-Társaság kezdeményezte az ünnepet, miért nem intézkedett tovább is!

Rádl, az elnök: Meg kell buktatni az egész tanácsot!

Rádl, a városatyja: Fel kell oszlatni a szinügyi bizottságot!

Rádl, a szính. biz. tagja: Le a Szigligeti-Társasággal!

Rádl, az ügyvéd (eddig nyugodtan hallgatta a vitát; csodálkozva látja, hogy itt három a vádlott és három a vádló; ezt jó ügyvéd el nem viseli): Nyugalom, tekintetes törvényszék . . . azaz tisztelt uraim. Nem az a kérdés most, hogy ki a hibás, hanem van-e hiba?

Rádlök (a másik három; busan): Van.

Rádl, az ügyvéd: Nos hát akkor igyekezzünk helyrehozni. Táviratilag fel kell kérni mind a két költőt és pedig kérje fel például a tanács; adjuk fel a sürgőnyt még ma.

Rádlök (a másik három; örvendve szaladni akarnak): Viszem én! viszem én! egy perc legendó!

Rádl, az ügyvéd: Várjunk csak! Ez az epizód azért bukkant fel, mert uraságtok három bizottságban háromféleképpen intézkednek s akkor megcsik bizony, hogy mind a hárman elfelejtenek valamit. Egy király, egy nemzet, egy per, egy felperes, egy alperes, egy ügyvéd, egy Goethe! Legyen egy bizottság s egy akarat!

Rádlök (a másik három; hosszas gondolkodás után): Szép. De hiszi az ur, hogy Nagyváradon lehetséges? Mert mi ugyan nem hisszük!

Függöny.

Adolár.

UJDONSAGOK.

A papi szentgyakorlatok befejezése.

Hétfőn este öt órakor kezdődött s tegnap reggel végződött a nagyváradai egyházmegye papságának lelki gyakorlata. Az elmélkedés napjai ezek, melyeken minden világi és hivatali gondtól felmentve, kontemplatív lelki életet élhetnek a résztvevők, egy mély tudású kiváló lelkű atya vezetésével. Mindazok, kik a hívek lelki ügyének hátránya nélkül eljöhettek, vagy helyettest kaphattak, itt voltak a lelki gyakorlatokon. A lelki magány végeztével tegnap reggel hosszú menetben vonult a minden rangbeli 80 pap, Vinkler József cz. püspök, nagyprépost vezetésével a bibornokhoz, hogy háláját és köteles hódolatát mutassa be főpásztorának.

Igazi hála szólott a megye papsága nevében Vinkler püspök ajkai által és igazi atyai szeretet nyilvánult a bibornok-püspök választásában, mit fiaikhoz intézett.

Mikor aztán a beszéd után áldást kért az egész papság s praelatusok, kanonokok, apátok és prépostokkal együtt oda borult főpapja elé az egyszerű hitoktató és káplán, mikor kiterjeszté áldó kezét felettük a püspök, akkor mindenki szívéig végig rezgett az erő érzete, a kath. egyház egységének érzete, mely az apostolok utódaihoz való törhetlen ragaszkodáson és őszinte hódolaton nyugszik.

Távozáskor azon örvendetes hirt adta papjainak tudomására a bibornok, hogy Vinkler püspök nagyobb alapítványt tett templomi és iskolai czélokra.

E jelenet felemelő hatása alatt át ment az egész papság a papnevelőbe, a hol Schlick atyától, lelki vezérével buszuzott el.

Délben már kiki sietett vissza plebániájára lelkileg felüdülve, lelkesedésükben új lángra gyulva.

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 8-5-ig 20 fillérért. Kedden és csütörtökön d. u. 8-5-ig 40 fillérért. Más időben 1 korona.

* Személyi hir. Özv. Des Echerolles-Krupér Sándorné uró családjával Mária-Czellből, hová leányának eljegyzése után Baden-Badenből utazott, Nagyváradra hazaérkezett.

* 20,000 koronás alapítvány. Vinkler József cz. püspök, káptalani nagyprépost nemes lelkének újabb kiváló jelét adta azzal az alapítványával, melyet a most lefolyt papi lelkigyakorlatok befejezése alkalmából, a kilenczszáz éves magyar kath. egyház és szent korona emlékére tett Huszezer koronát deponált örök alapítványként, melynek kamatai templomi és iskolai czélokra lesznek fordítandók. Mintegy jelszavát örököltette meg ezen alapítvánnyal is, »Isten dicsőségére és az emberek javára.«

* Molnár prelátus bucsuzása. A Komárommegyei Értesítő írja: Folyó hó 26-án bucsuzott el Molnár János pápai prelátus komáromi híveitől nagyszámu hallgatóság jelenlétében. Bucsubeszédében egyrészt kifejtette az okot, amely miatt plebániájáról — melyet közel 19 éven át vezetett — lemondott, másrészt magát hívei imáiba és további szeretetébe ajánlotta. Azért kérte felmentését, ugymond, plebániájától, mert meg van győződve, hogy a római katolikus egyházat éppen a politikában, a parlamentben támadják leginkább; azért akart hitvédelmi szempontból képviselő lenni s mivel ebbeli működése hátráltatta abban, hogy egész tevékenységét a hívek üdvére szentelje, inkább lemondott arról, hogy a másoknak szentelje magát teljes erejével. Isten dicsőségére, egyháznak s a haza jólétének előmozdítására czélzó egyenes, de igaz és bátor működéséért — folytatja tovább a nevezett lap — csak hálás köszönettel kísérelhetjük a bucsuzó főpapot, híveinek lelki érdekeit igazán szívéig viselő lelkipásztorunkat, kívánva, hogy a más irányban megkezdett működésén is Isten áldása legyen.

* A bibornok kegyadománya. Dr. Schlauch Lőrincz biboros püspök havi kegyadománya, 600 korona, szeptember 1-én délután 2 órakor fog kiosztatni a koldusápoló intézetben. Özv. Grunwald Henrikné, alelnöknő.

* Eljegyzés. Muntean Adorján nagyváradai végzett g. kath. theologus jegyet váltott Papp Rózsikával, özv. Papp Tivadarné földbirtokosnő kedves, szép leányával Belényesben.

* **Bohém-estély.** Vig társaság bucsuzott el tegnap *Dankó* Pistától a Bazár-éttermében. A fehér asztal körül ott voltak *Dankó* Pista, *Hoványi Géza* dr., *Várady Zsigmond* dr., *Somogyi Károly*, *Bodor Károly* dr., *Fodor Gyula* dr., *Dési Géza* dr., *Szöllösi Ernő* dr., *Nyiry Béla*, *Várady Ödön* dr., *Halász Lajos*, *Marton Manó*, *Stern Hermann*, *Krüger Aladár*, *Moyzes Emil*, *Pásztor Ferencz*, *Ady Endre*, *Biró Lajos*, *Fehér Dezső*, *Radó Dezső*, *Pásztor Bertalan*, *Szűts Dezső*.

Az első pohárköszöntőt *Várady Zsigmond* dr. mondta. Pompás hasonlattal vetette össze a párisi chansont és a magyar dalt, melyek a francia és a magyar nemzet és nyelv állapotával párhuzamosan tüntetik fel a két nemzet erejét. A magyar dalnak, mint nemzeti fegyvernek hordozójára, *Dankóra* üriti poharát.

Dankó Pista a sajtóról emlékezik meg hálaival, mely őt pályáján mindig támogatta.

Fehér Dezső *Hoványi Gézára*, *Halász Lajos* *Dankóra* mondott köszöntőt, *Biró Lajos* pedig *Ady* Endrének egy hangulatos versét olvasta fel *Dankóhoz*. *Dési Géza* költői lendületű beszédben szólt a magyar dalról, *Dankóról*, a ki a magyar dal királya. *Dankó* Pista nejeire üritette a poharát, a ki odaadó szeretetével az ő lelkében ébren tartja a dal, a költészet iránti szeretetet. *Bodor Károly* dr. Nagyvárad dalkedvelő közönségére emelte poharát. *Fodor Gyula* *Somogyi Károlyért* ivott.

Hoványi Géza szellemdús tószttban korholta a komoly tósztokat s megnyitotta a bohém-tósztok sorát. *Szűcs Dezső* és *Halász Lajos* után *Dankó* Pista versekben olvasott fel egyes szentenciákat a társaság tagjairól, a szellemes vers általános tetszést keltett. Beszéltek még *Fodor Gyula* és mások; *Krüger Aladár* a társulatra, különösen annak nőtagjaira üritette poharát. Azután megindult a bolondnál-bolondabb tósztok árja, melyek mellett a társaság vig hangulatban maradt együtt a késő éjjeli órákig.

* **A meglopott részeg asszony.** A magyarcsékei korcsmában járt a multkor *Fadr Anna* odaváló asszony, a ki nagyon szereti a pálinkát. Ezen alkalomból szintén ilyen szándékkal tért be s nyomban akadtak társai is *Venczel János* vályogvető cigány és felesége személyében. A jó kedv mindig fokozódott, míg végre *Fadr Anna* teljesen lerészegedett. Ilyen állapotban akart haza jutni, azonban az egész világ mozgott vele, no meg a lábai is megtagadták a szolgálatot s így jutott az ut melletti árokba, a hol elaludt. A hálátlan cigányok figyelemmel kísérték a részeg asszonyt, s azzal nem elégedtek meg, hogy megvendégelte őket, hanem még ki is fosztották. Egy vigyázatlan pillanatban a cigány 11 éves *Róza* nevű leánya a részeg asszonyhoz sompolygott és a zsebében levő 14 forintot ellopta. Mikor az kijózanodott, a jó madarakat feljelentette. A vizsgálat folyamán mióndent tagadtak, azonban a cigányasszony ruhájában megtalálták az őlt és pár fillért, pusztán két tallér hiányzott, melyet azóta elfizettek. Minthogy nem tudta beigazolni, hogy a talált pénzt hol vette, a lopás gyanúja reájuk bizonyosodott, s így feljelentették az illetékes büntető hatóságnál, hogy vétkökért lakoljanak.

* **Az Auer-fény és a megvásárolt sajtó.** Botrányos, sőt egyenesen megsemmisítő vádakkal hozakodik elő legutóbbi számában az aradi *Közvélemény* című hetilap. Botrányosak, ha nem igazak, erkölcsileg megsemmisítők, ha igazak. A vádakat *Engel Lajos*, a *Szegedi Napló* kiadó tulajdonosa hangoztatta s azok abban állanak, hogy a közönséget — tényleg csunya módon — fosztogató *Auer-fény-társaság* megvesztegette légyen a magyar sajtó néhány tekintélyes napi organumát, csak azért, hogy

hallgassanak a nevezett társaságnak stiklijéről, mely szerint készítményeit és szabadalmát illetéktelen, vagyis magyarán mondva, svindler módra ujitotta meg Magyarországon. — Hogy erről a botrányról hallgassanak, egyebek közt *Vörös László* volt kereskedelmi államtitkár 50.000 forintot kapott; a *Budapesti Hirlap* 5000 forintot kapott; a *Pesti Hirlap* 2000 forintot kapott; a *Budapesti Napló* 5000 forintot s a *Pester Lloyd* ugyanannyit kapott. *Engel Lajos* ezen vádjait egy, a *Szegedi Napló* legutóbbi számában kiadott nyilttéri közleményében megerősíti és értök a felelősséget elvállalja. Ellenben tiltakozik az ellen, mintha *Gelléri Mórt* és a saját főszerkesztőjét, *Kubinyi Zsigmondot* is vádolta volna azzal, hogy magukat megvesztegettették.

* **Pisztolypárbaj.** A Szabadságban nemrég igen éles hangú cikk jelent meg, melyet dr. *Kurländer* Ede ügyvéd sértőnek talált magára s provokáltatta az cikk szerzőjét *Biró* Lajost. A kihívást párbaj követte, mely tegnap folyt le. *Kurländer* segédei voltak *Fodor Gyula* dr. és *Konrád Béla* dr. orvos, *Fisch* Áron dr. *Biró* részéről segédek *Halász Lajos* és *Ady* Endre, orvos *Ertler Mór* dr. A párbaj sebesülés nélkül végződött, utána a felek nem békültek ki.

* **Országos orvosi kongresszus Esztergomban.** Az országos Orvosszövetség ez évi szeptember hó 2-án délelőtt fél tizkor Esztergomban, a kaszinó termében tartja meg Kétly Károly dr. egyetemi tanár elnöklete alatt ez évi kongresszusát. A kongresszus tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Tiszteletbeli elnökök választása. 3. A kongresszus üdvözlése. 4. A főtitkár beszámolója. 5. A pénztáros beszámolója. 6. A tagsági díj megállapítása az 1901. évre. 7. A jövő évi kongresszus helyének kijelölése. 8. Az országos orvosi rendtartás. 9. Bizottságok jelentései. 10. Az községi és körorvosok látogatási díja. 11. Indítványok. 12. A tisztikar választása. 13. Háromtagu pénztárvizsgáló bizottság választása. Nagyváradról dr. *Konrád Márk* és dr. *Berkovits Miklós* vesznek részt a kongresszuson.

* **A betörő cigánybanda.** Még mindig izgalomban tartja a környéket a hegyközpályai betörő banda garázdálkodása s most Szakadát-ról újabb betörésről értesültünk.

Szakadát-on a mult hó 20-án éjjel 11—12 órák között *Hava* Ille házában az utca felőli szobájának ablakait ismeretlen tettesek betörték és a lakásból sok értékes dolgot elloptak.

A nyomozást rögtön megindították, melynek során kiderült, hogy a lopást csakis *Daróczi József*, *Daróczi Károly* és ifj. *Daróczi Károly* szakadati, továbbá *Varga* Pintye, *Varga* László, *Rát* Ferencz és *Demján* Mihály alpári illetőségű, jelenleg Fugyivásárhelyen dolgozó vályogvető cigányok követték el.

Midőn a káros a lopást észrevette, felkelt, a mint a betörők észrevették és menekülni kezdtek. Már mindenik tul volt a kerítésen, csak *Daróczi Józsefet* érte rajta, a midőn az a kerítésen átmászva menekült. A gazda kezében levő vasvillával feléje is csapott, azonban nem érte, mire sikerült elmenekülnie s csak a fejében volt fekete posztó kalap maradt ott, mely menekülés közben leesett.

A káros állítja, hogy az akkor menekülő tolvaj személyében *Daróczi József* szakadati cigányt ismerte fel s a felesége és még több szomszéd is állítja, hogy a talált kalap *Daróczi József* cigány tulajdona. Bünyel gyanánt találtak még egy fanyelű bicskát is, azonban annak a tulajdonosa nem volt megállapítható.

A fent említett tettesek bűnösségét még az a körülmény is igazolja, hogy mikor *Szime* Eva, a káros felesége vejevel a lopást követő napon Fugyivásárhelyre mentek, épen a vályogvető cigányok kunyhói mellett haladtak el, a mikor meglátták, hogy *Varga* Pintye felesége a tőle lopott holmikat a többi cigányasszonynak mutogatta. Nem merték oda menni, mert féltek, hogy a cigányok megtámadják őket.

A csendőrség csakhamar kézrekerítette a tolvajokat, kik konokul tagadnak mindent. *Daróczi József* a talált kalapot sehogysem akarja magának elismerni, noha minden körülmény bizonyítja bűnösségét, továbbá *Varga* Terka, *Varga* Pintye felesége is tagadja, hogy ő a lopott holmikat mutogatta volna. A lopott holmikat a legszorgosabb kutatás daczára sem sikerült megtalálni.

A hatóság az esetet feljelentette a nagyváradai vizsgáló bíróságnál s a széles körül vizsgálat tovább folyik.

* **Tolvajok a szőlőhegyen.** Csak a multkor irtak meg, hogy a szőlőt dézsmálni kezdik. Tegnap újabb értesítést kaptunk, mely szerint csütörtök éjjel *Homolya* István főreáliskolai tanár szőlőjében jártak kellemetlen látogatók. *Kiss János* és *Bárdos Gyula*, a kik a rendes cizbil életben foglalkozás nélküli csavargók, behatoltak a szőlőkertbe és már javában üzték a lopás sportját, a mikor *Szabó* Sándor vinczellér nyakon csipte a tetteseket, azután pedig a rendőrségnek átadta. A rendőrség tegnap itélkezett fölöttük és mindakét szőlő tolvajt 15—15 napi fogházra ítélte el. Az elítéltek megnyugodtak az ítéletben, valószínűleg jól fog nekik esni a pihenés és az ingyen koszt.

* **Rablógyilkossággal vádolt diurnista.** A budapesti büntető törvényszéknél érdekes szenzációról suttognak. Rablógyilkossággal vádolják a törvényszék egyik díjnokát, a ki a mult hó közepe táján szabadságot kért és Ausztriába utazott. Nemrég a Bécs melletti Eugendorf községben letartóztattak egy fiatal embert s azzal gyanúsították, hogy ott rablógyilkosságot követett el s miután az illető, *Kasztner Imre* diurnistának mondotta magát, ez állítása valósága iránt megkérdezték a budapesti törvényszéket. A megkereséssel elküldték a letartóztatottnak fotografiáját is s ennek alapján Budapestről nem adtak más választ mint azt, hogy csakugyan *Kasztner Imre* a fogoly. *Kasztner* csak hat napi szabadságot kapott s noha ez az idő rég letelt, hirt sem adott magáról. Alig szolgált a budapesti törvényszék ezzel a felvilágosítással, Eugendorf-ból újabb közlés érkezett. Tudatták, hogy *Kasztner* ellen ismét egy másik gyilkosság gyanúja merült fel. Bővebb részletek hiányznak. *Kasztner* mielőtt a bíróságnál alkalmazást nyert, állítólag főhadnagy volt.

* **Ős-Budavára csődje.** Ős-Budavára részvénytársaság az előadások után a szegény-alapot illető 9000 forinttal maradt adós, A tanács a tiszti ügyész javaslatára kimondotta, hogy Ős-Budavára ellen csődöt kér.

* **Leégett pincze.** A mult napokban Szalárd községben *Berger* Gedeon kereskedő jégpinczéje kigyulladt és teljesen leégett. A vizsgálat kiderítette, hogy a kereskedő alkalmazottai gondatlansága folytán keletkezett a tűz, akik este 8 óra tájban gyertyával jártak a pinczében és égő cigarettát dobtak el, melytől a pinczében levő szalma meggyult s attól lángot fogott az egész épület.

* **Egy búr hadvezér sorsa.** A transzváli háborúnak ismét érdekes halottja van. A Mahodo Dorp melletti csatában *Dalwig* búr hadvezér halálosan megsebesült. *Dalwig* Kruppnak, a német ágyukirály feleségének, született Königsmark grófnőnek nagybátyja volt. Sok éven át Krupp bécsi képviselője volt és abban az időben Bécs legelőkelőbb katonai és kereskedelmi köreiből otthonos volt. Mint 17 éves diák önkénytelen résztvett a francia-német háboruban és Lotharingia vérázította földén két érdemrendet is kapott. Mivel vagyona nem volt, később kilépett a hadseregből és teljes

erővel kereskedelmi tanulmányokkal foglalkozott, de a katonai tudomány haladását is figyelemmel kísérte. Széleskörű tudása és imponáló megjelenése szinte kijelölték arra az állásra, melyet mint Krupp képviselője Bécsben betöltött. Később magánokok miatt szakított Krupppal és mint egy előkelő hamburgi szivargyár képviselője, Transzvámban telepedett le. Mikor a háború kitört, visszatért első szerelméhez, a katonasághoz. Joubert éles szeme felismerte benne a jeles katonát, amennyiben hadvezéri állásra hívta meg Dalwigot. És nem is csalódott benne. Ez év márczius havában sikerült Dalwignak csapatával az 5 seregénél ötször nagyobb haderőt elfogni. Most őt is utólrta a búr szabadság hősök szomorú sorsa.

* **Keréketört gyermekek.** Borzasztó szerencsétlenség történt e hó 28-án *Bulkesz* bácsmegyei községben. Egy öt éves és egy négy éves fiú gyermek esett a malom kerekei közé s mire észrevették a szerencsétlenséget, az óriási kerék felismerhetetlen hústömeggé törte a két kislit. A kerébe tört gyermekek tragédiájáról a csendőrség a következőket derítette ki. *Bulkesz* község bejáratánál áll a malom, a mely *Szvoll* Henrik tulajdonát képezi. Az említett napon oda tévedt a malomba *Mayer* Henrik birtokos hasonnevű öt éves fia és a kis *Schreiber* Frigyes. Megálltak a sebesen forgó keréknél, miközben nem vették észre, hogy a kereket hajtó ló közeledik feléjük. A ló a mint gyermekekhez ért, valamitől megbokrosodott miközben a hajtó-ruddal oly szerencsétlenül ütötte le a két gyermeket, hogy mind a kettő fejfelé bukott a vaskerek közé. Borzalmas sikoltás reszkettette meg a levegőt s mire a lovakat megállították, a két gyermek már oda volt. A szerencsétlenség hírére megjelent a dalánkai kir. járásbíró vizsgálatára s megtartotta az ügyben a vizsgálatot, melynek során kiderült, hogy a szerencsétlenségnek a malom tulajdonos az oka, ki a kerekek elé elmulasztott védőkorlátot állítani.

Kinai háború.

A háború mai állásáról a következő **táv-irataink** szólnak:

Ki okozta a kínai zavarokat?

New-York, augusztus 31. (Saj. tud. távirata.) Uchtomszky herceg, a czár kamarása és a »Vjedomszti« főszerkesztője, a ki a napokban érkezett ide, a »New-York-Herald« tudósítója előtt kijelentette, hogy Oroszországban kizárólag a németeket teszik felelőssé a kínai zavarokért, melyek akkor vették kezdetüket, midőn a németek a kio-csani öblöt erőszakkal birtokukba vették. Németország igen sokat ártott Oroszországnak Kínában, a hol azelőtt egyedül Oroszországnak volt befolyása. Mind ennek most vége van. Németország Európában nem árthatott Oroszországnak, hát Ázsiában igyekezett ellenére tenni.

Az elhagyott város.

London, augusztus 31. (Saját tud. távir.) A Daly Chronicle jelenti Hongkongból tegnapi kelettel, hogy Amoj kínai lakosságának fele elhagyta a várost, a melyben óriási rémület uralkodik. A város csaknem teljesen elhagyatott. A kereskedelem pang. Mindenütt tolvajok fosztogatnak.

Li-Hung-Csang akciója.

Washington, aug. 31. (Saj. tud. távir.) Az amerikai kormány értesítette külföldi képviselőit, hogy az orosz ügyvivőtől jegyzéket kapott, a mely szerint a tenger-nagyok elhatározták, hogy Li-Hung-Csang-ot megakadályozzák abban, hogy a kínai hatóságokkal összeköttetésbe lépjen, a mig a pekingi diplomáciai kar doyenje instrukciókat nem ad, a mi Oroszországot nagyon meglepte. Amerika e tekintetben egyetért Oroszországgal és nyomatékosan hangsúlyozza, hogy Li-Hung-Csang a kínai kormánynak egyetlen képviselője, a ki elérhető s azért teljes szabadságot kell neki adni arra, hogy kormányával és a kínai csapatok parancsnokával összeköttetésbe lépjen. Az Egyesült-Államok kínai képviselői ilyen értelmű utasításokat kaptak, az európai képviselőket pedig utasították, hogy tudják meg, milyen nézetet vallanak ebben a kérdésben azok a kormányok, a melyeknél akkreditálva vannak.

Li-Hung-Csang a béke közvetítője.

London, aug. 31. (Saját tud. távir.) A legújabbban érkezett jelentés szerint az összes hatalmak beleegyeztek, hogy *Li-Hung-Csangot* fogadják a meghatalmazottnak a béketárgyalások közvetítésére és lehetőleg Kína ellen az ellenségeskedést megszüntetik.

IRODALOM.

Jézus Szive, a kegyelmek napja a század fordulóján. A századforduló és XIII. Leo pápa azon rendeletének alkalmából, hogy az egész emberiséget Jézus szents. Szívének ajánlják fel, — írta *Hagen* Márton, Jézus-társasági atya. Magyarra fordította és kiadja a *Szalmári Növendékpapok Szt. Alajos-Társulata*. A mű, mely két részből, oktató és imakönyvi részből áll, 21 iv terjedelmű; ára kötve 2 kor. A megrendelések *Wolkenberg Alajos* dr. címére Szatmárra (Seminárium) küldendők.

Igazságszolgáltatás.

A lakodalom utóhangjai.

Kemény fába vágta a fejszét *Papp* Gyula nagyváradi fiatal napszámos. Sokat gondolkozott, törődött s mindig csak arra a gondolatra jutott, hogy bizony így egyedül nem ér semmit ez a legény élet. Sokáig kutatott, keresett, mig végre ráakadt a szive választottjára, a kinek a kezét meg is kérte. A szülők örömmel hallgatták meg a jóra való legény kérését, no meg a kis lány is vonzódott hozzá s boldognak érezte magát, hogy nemsokára a szerelmésé lehet. A jegyváltást már megtartották s ki is hirdették már, a mi mind simán ment.

Azonban nemsokára következett a lakodalom és a legénynek nem volt arra való pénze. Szaladt fűhöz-fához, hogy segítsenek rajta, azonban kérő szavát mindenütt elutasították. Az elkeseredett legény már azt hitte, hogy jegyese ott hagyja, ha így halogalja a dolgot.

Ekkor egy utolsó eszközhöz folyamodott; váltóra akart pénzt felvenni. El is ment *Boczonyi* Lajos és *Brádi* Gábor ismerőseihez, kiket arra kért, hogy kritikus helyzetén segítsenek és váltót giráljanak neki. Azonban ezekkel is hasonlóképen járt. *Boczonyi* azzal utasította el, hogy nem tud irni; *Brádi* pedig kereken megtagadta a kérését.

Hisz' ha nem tud irni, majd aláírom én a nevét, — gondolkodott magában. A másikat meg csak hozzá pingálom!

Minthogy tisztességes uton nem tudott pénzhez jutni, bűnös eszközhöz folyamodott. A mint gondolta úgy is tett! Elővett egy 10 filléres váltót, melyet 150 koronáig állított ki, s arra szépecskén *Boczonyi* és *Brádi* neveit rávezette.

A vádlott ugyan tagadja, hogy ő töltötte volna ki, s azt állítja, hogy valami *Grossmann* Jenő nevű írta azt meg.

Igy elment a váltóval a Nagyváradi Tarképképzőtárhoz, hol a jó kezesek aláírása ellenében a 150 koronát ki is fizették a vádlottnak.

Boldognak érezte magát, mert volt már pénz és a lakodalmat a legközebbi időben megtartotta.

Azt hitte, hogy ha rendesen törleszti az adósságot, nem fognak rájönni a manipulációra.

Azonban csalódott. A kiméltlen sors továbbra is sanyargatta s most, midőn azt hitte, hogy a családi tűzhelynél megtalálja a boldogságot, a törvény emberei megzavarták boldog napjait. A manipulációja napfényre került s tegnap a fiatal felesége karjaiból a vádlottak padjára jutott!

Minthogy a kir. törvényszék a magánokirathamítás vétségét bebizonyítottak találta, dr. Nagy Géza kir. ügyész vádbeszéde alapján, tekintetbe véve azon enyhítő körülményeket, hogy a vádlott nagyon meg volt szorulva és az adósságot rendezni akarta, a btkv. 92. §-ának alkalmazásával *hat heti fogházra* ítélte el a vádlottat.

Az elítélt felebbezett.

TANUGY.

A polgári iskolák rendezése.

Nagyváradon az utóbbi időben sok kellemtelen harc folyt a községi polgári iskola felügyelete miatt. A miniszter most két rendeletben szabályozza azokat a kérdéseket, a melyek rég rendezésre várnak. Ezek a rendeletek aktualisok különösen Nagyváradon s ezért azokat a következőkben ismertetjük:

Az első rendeletet 40,863. szám alatt a tanfelügyelőséghez intézte a miniszter, arról, hogy a polgári iskola anyagi és tanulmányi ügyeinek vezetésében mily rész illeti meg a gondnokságot, az iskolaszéket, az igazgatót, a tanártestületet és a tanfelügyelőt. A rendelet az állami polgári iskolákról 19 pontban, a községiékről 4 pontban intézkedik és a fővárosi polgári iskoláknál meghagyja a státuszkvót. Fontosabb rendelkezései a következők:

A gondnokság az iskola anyagi ügyeit az elemi iskolától elkülönítve kezeli. Gondnok lehet a polgári iskola igazgatója is. A tanulók főlvetelénél az iskolaszéknek nincs dolga. A polgári iskolák nevelési, tanítási összes ügyeit az igazgató vezeti, a ki közvetlenül csak a tanfelügyelőnek számol s nem mint eddig, az iskolaszéknek. Az igazgató kötelessége, hogy lehetőleg többször, de okvetlenül legalább egyszer hónaponként a vezetésére bizott iskola minden osztályát meglátogassa s minden tantestületi tagnak tanítását minden studiumból meghallgassa. Tanulmányi és fegyelmi tekintetben tett tapasztalatait a hónapi tantestületi tanácskozáson közölje a tanári testülettel s vitás esetekben a gyűlés jegyzőkönyvét a tanfelügyelőhöz terjeszse föl. Ugyancsak az igazgató osztja be a tanárokat, lehetőleg kívánságaik szerint; az igazgató csinálja meg az órarendet, általában az igazgató gyakorolja a fegyelmi és tanulmányi közvetlen felügyeletet s mindent csak a tanfelügyelőhöz terjeszt föl. Az igazgató

12, a tanár 22 órát köteles adni s melléktenni-valót is végezni. A gondnokság dolgait ezentul majdnem mind az igazgató végzi. Szabadságot is ezentul vagy az igazgató, vagy a tanfelügyelő ad.

A növendékek fegyelmezését illető eljárást eddig a gondnokság vezette, ezentul ezt a tanári testület intézi. Az iskolakönyvek kiválasztási jogát is a tantestület végzi. Az iskolai rend szabályzata is gondnokság és iskolaszék nélkül készül ezután. Egyébb apróbb gondnoksági jogok átruházása után a vizsgálati szabályzatokat módosítja a rendelet. E szerint a vizsgálat előtt a diákok klasszifikációját lezárni nem szabad. Elrendeli még, hogy az 1868. XXXIII. és az 1876. évi XXVIII. törvények végrehajtása tárgyában kiadott gondnoksági utasítás 20—57. szakaszait szinte kivétel nélkül törli. A rendeletet egyuttal a felső népiskolákra is kiterjeszti.

A községi polgári iskolákról pedig rendeli, hogy a gondnoksági utasítások 2—17. pontját törli, a 60 pontban megállapított jogok az iskolaszékéről a tanfelügyelőre szállanak. A községi iskolákban az iskolaszék tagjai látogathatják az iskolát, de ott rendelkezési joguk nincs s észrevételeiket csak az igazgatónak adhatják elő. Az iskolaszék ezt csak felülbíráhatja, de ebben nem rendelkezik. Ha a szülőnek van panasza olyan dologban, a mely nem tanulmányi ügy, akkor az iskolaszék elsőfokulag, mint békebíró-ság határoz.

Végül a tanfelügyelő kötelessége lehetőleg évenként kétszer, de legalább egyszer okvetlenül minden polgári iskolát inspicziálni.

A másik rendelet, a melyet a polgári iskolai tanárok egyesületi életére vonatkozólag hozott a miniszter, szintén nagy mértékben fölemelő a polgári iskolai tanárságra, a mennyiben országoserte megengedi, hogy a népiskolai tanítóegyesületekbe való belépésre a polgári iskolai tanárok nem kötelezhetők s e helyett a saját kebelükben alkotott Országos Polgári Iskola Egyesület tagsági kötelezettségét írja elő.

REGÉNY-CSARNOK.

Balny város titka.

Regény.

Franziából fordította: K—ő.

VII.

33.

Frémont eltávozott és egyenesen Boislevent irodájába tartott.

A vizsgálóbíró türelmetlenül várta őt. Még egyszer átfutotta az ügy iratait, de kevesebb gondnal s többször mondogatta magában:

— Dubreuil nem fog vallani semmit, arról biztos vagyok.

Végre kopogás hallatszott az ajtón és belépett Frémont. Boislevent eléje sietett és kérdezte:

— Nos?

— Van szerencsém bíró urnak jó napot kívánni, felelt ez nyugodtan.

Boislevent nem gondolt arra, hogy a köszönést viszonozza, hanem türelmetlenül ismételte.

— Nos, beszélt valamit?

Frémont, kezében egy csomagot tartva leült egy karszékre és elmondta mindazt, a mit Dubreuiltól hallott.

Boislevent időről-időre hitetlenül mosolygott. Végre megszólalt:

— Mindez nagyon becsületére válik Dubreuil ur fantáziájának.

— Vártam ezt a feleletet uram, s ha nem tudtam volna ezt előre, el sem mondtam volna. Nem is azért jöttem én.

— Hát miért?

— Hogy kijelentsem, miszerint én ismerem Ledoux gyilkosát.

— Mit mond?

— Azt mondom, hogy én ismerem Ledoux gyilkosát s nincs más hátra, mint letartóztatni.

— Hogy-hogy?

— Elmondom, de egy kissé hosszú lesz

Emlékezik bíró ur, hogy én soha sem hittem Dubreuil Jakab vétkességében, az ellene felhozott bizonyítékok ellenére, igyekeztem őnt is hasonló meggyőződésre juttatni, s őnt a vádlott ártatlanságáról kézzel foghatólag meggyőzni. Ez nem látszott nekem nehéznek, mert Lucie saját maga vallotta be nekem, hogy Jakab találkozára akart menni hozzá.

Mindenütt kutattam adatok után s már-már kétségbeestem, mikor jelentették, hogy egy nagy-szent-lőrinczi ember, valami Déols János eltűnt hazulról. Szomszédai azt hitték, hogy elfogták, mert ő hivatásos vadász volt.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTOI POSTA.

Madonna levelei. *Helyben.* A szerkesztői üzenet csak azért maradt el, mert — nem volt itthon a szerkesztő, mióta pedig hazajött — nem volt ideje levelezni. De elutazása előtt kiadta a *Madonna leveleit*, hogy változtatás nélkül közöljék — vasárnapi vagy ünnepi számban. A *Dankó est*-et is rögtön leadtuk, hogy aktualitását el ne veszítse. Ezek után pedig készséges örömmel üdvözöljük munkatársaink között és szívesen nyitunk teret dolgozatai előtt. Ugy látszik, nagy barátja a sentimentalizmusnak, melyet sokan nem szeretnek. Én ezt nem tartom bajnak, — jó irányu napilapnál ilyenre is van szükség. És úgy veszem észre, az olvasóknak is tetszik, mert sokan kérdezősködtek a két tárcza szerzője után. Incognitóját mindaddig megőrizzük, míg az ellenkezőre felhatalmazást nem kapunk. Még egyszer szíves üdvözlöt!

Asztaltársaság. *Helyben.* A fentebbiekben megtalálják a választ kérdéseikre. Köszönet az érdeklődésért.

TAVIRATOK.

Ujabb bizalmas rendelet.

Mosony, aug. 31. (Saját tud. távir.) *Pály-Daun* mosonyi főispánt jubileuma alkalmából alattvalói ezüst koszorúval kívánták megajándékozni. *Hegyi Sándor* megyei főjegyző kibocsátott körlevélben szőlította fel a kollegáit, hogy bizonyos összeget adakozzanak, majd az irodaálatányban más címeken el fogják számolni. A manipuláció azonban kitudódott s a vizsgálat kiderítette, hogy a körlevél egy *bizalmas rendelet*, mely az alispáni hivatalból került ki.

A miniszterium úgy az alispán, mint a főjegyző ellen a fegyelmi, a kir. ügyészség pedig a bünyenyítő vizsgálatot megindította.

Támadás egy volt államtitkár ellen.

Budapest, aug. 31. (Saját tud. táv.) *Bezerédj* Viktor és *Gajári* Ödön mint *Vörös László* volt államtitkár megbízottai táviratban értesítették a szegedi közvéleményt, hogy az ellene intézett rágalmakért bírói uton vesz elégtételt.

A román-bolgár konfliktus.

Bukarest, augusztus 31. (Saját tud. táv.) A félhivatalos *Timpu* Károly királynak ischli látogatásáról cikkezve, azt írja, hogy egész Európa tudja, melyik részen van az igazság s román-bolgár konfliktusban. A európai komoly sajtó egyhangulag elítélte Bulgária eljárását. Romániát semmibe sem érheti szemrehányás és a román kormány jegyzékében nem lépett az a határt, melyet a diplomáciai érintkezésben betartani kell. — A *Timpu* jelenti

továbbá, hogy Viddin bolgár határvárosban tegnap népes meeting volt, melyen »háborut akarunk«, »halál a románokra« kiáltások hallatszottak.

A román király utja.

Ischl, aug. 31. (Saját tud. távirata.) *Károly* román király Ischlból ma dél előtt *Sabiramerumba* utazott. Az állomásra királyunk kísérte ki felséges vendégét.

Elfogott anarkisták.

Budapest, augusztus 31. (Saj. tud. táv.) Brémából jelentik, hogy *Mária Terézia* hajón két veszélyes anarkistát, kik Európába tartottak, letartóztattak.

A belga király lemondása.

Brüsszel, aug. 31. (Saját tud. távir.) A *Soir* azon hírét, hogy Lipót király kevéssel Albert herczeg megnősülése után ennek javára lemondani szándékozik. megczáfolják ugyan, de a király megöregedett és tényleg megunta a kormányzást és az a kívánsága, hogy az év egyik részét Vilefranchiban, másik részét pedig yachtján tölthesse el. Nincs kizárva, hogy a király a jövő évben tényleg lemond.

A pestis.

Budapest, aug. 31. (Saját tud. távirata.) Londonból telegrafálják, hogy a glusgowi bonczházban több gyanus halottat felbontottak. A vizsgálat folyamán megállapították, hogy a halottak bubopestis tünetei közt haltak meg. Ezenkívül 12 gyanus embert vesztegzárba helyeztek.

Crispi és az anarkisták.

Róma, aug. 31. (Saját tud. távir.) Feltűnést kelt az *Osservatore Romano*-nak, a Vatikán félhivatalosságának *Crispi és Bresci* című cikke, melyben azt igyekszik bebizonyítani, hogy az azelőtti olasz forradalmárok semmiben sem különböznek a mostani anarkistáktól. *Mi a különbség Caserio, Luccheni és Crispi között?* Ha Bresci védője a milánói esküdtszék előtt felolvasta volna Crispi ama leveleit, melyben ez bombák gyártásával dicsekszik, úgy az esküdtek szíve meglágyult volna *Bresci* iránt, a ki a *liberális* nevelés áldozata.

Nagy lopás Fiumében.

Fiume, aug. 31. (Saj. tud. táv.) Fiumében jól szervezett tolvajbanda a központi dohánygyárból hónapok óta lopott. A vizsgálat folyamán 4 nőt és 3 férfit, azonkívül egy kocsmáros fiával mint orgazdákat a rendőrség letartóztatta.

Fenyegetés Vilma királyné ellen.

Amsterdam, aug. 31. (Saját tud. távirata.) Egyes lapok jelentik, hogy Vilma királynő fenyegető levelet kapott, melyben tudatják vele, hogy legközelebb két anarchista meg fogja gyilkolni. Két olasz, a kit gyanuba vettek, eltűnt lakásáról. Az összes idegeneket, akik magukat nem képesek kellőleg igazolni, a határra szállítják.

Dél-afrikai háboru.

London, aug. 31. (Saj. tud. táv.) Laureno-Marquezen át most már búr forrásból is meg erősítik, hogy Steyn elnök Krüger táborában van, a hová még Machadorp kiűritése előtt ér-

kezett. A transzváli volksrad tagjai és Krüger nagy tiszteletnyilvánításokkal fogadták Steynt, a ki a csapatokhoz beszédet intézett és kitarásra buzdította a burghereket. Állítólag Steyn és Krüger a harc folytatását kívánják, míg Botha bizonyos feltételek mellett kész volna letenni a fegyvert.

Ujabb csapatszállítás.

London, aug. 31. (Saj. tud. táv.) Hogy a délafrikai háború befejezésére nem egyhamar van kilátás, azt legjobban bizonyítja az a tény, hogy a hadügyminiszterium újabb csapatokat küld a harctérre. Hivatalos jelentés szerint szeptember 1. és 10-ike között 5 hajón 3657 katonát és 820 lovat indítanak Dél-Afrikába.

A búrok visszavonulnak.

London, aug. 31. (Saj. tud. táv.) A Reuter-ügynökség jelenti Helvetiafarmból 29-iki kelettel: Buller tábornok French és Polecarev ezredesekkel ideérkezett. Egyesült seregeik elűzték az ellenséget a magaslatokról. Lovasított gyalogság üldözi az ellenséget. Watervallonderbe kanadai lovasság érkezett. A búrok kisebb része Észak felé tart, főhaduk pedig tűzérséggel Barberton felé megy.

Dewett meghalt.

London, aug. 31. (Saját tud. táv.) A Johannesburgból érkezett távirat szerint Dewett tábornok meghalt. Ezt a hírt azonban még nem erősítették meg.

KOZGAZDASAG.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Határídők.

Budapest, aug. 31.

Buza októberre	7.64
Buza júniusra	8.05
Tengeri	6.15
Rozs okt.	7.06
Zab okt.	5.81
Káposzta, repce, aug.	—

Értéktőzsde.

Budapest, aug. 31.

Osztrák hitel	664.75
Magyar hitel	684
Allamvasut	661
Rimamurányi	522.50
Magyar jelzálog	424.50
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1900. aug. 31-én.

Magyar aranyjárdék 4%	96.10
Magyar koronajárdék	90.70
Magyar vasuti kölcson aranyban 4 1/2%	100
Magyar vasuti kölcson ezüstben 2 1/2%	99.60
Magyar keletvasuti államkötvény 1876-ból	97.50
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	90.50
Italmérsi jog megváltási kötvény	98.05
Horváth-azlavónföldtehermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyereség-sorsjegy-kölcson	159
Tiszszabályozás szegedi sorsjegyek kölcson	140
Osztrák járdék papírban	97.35
Osztrák járdék ezüstben	97.20
Osztrák járdék aranyban	97.15
Osztrák korona járdék	97.10
Osztrák államsorsjegyek	183
Osztrák magyar bankrészevény	17.05
Magyar hitelbankrészevény	682.50
Osztrák hitelintézet részevény	663.75

Párisi vista	—
20 frankos arany (Napoleon d'or)	19.31
Németbirodalmi márka	118.25
London vista	—
20 márkás arany	28.66

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

ÉRTESETÉS.

Tisztelettel tudatom az igen tisztelt vevőim és a n. é. közönséggel, miszerint

Fő-utca, Rimanóczy-házban levő

hentes üzletem

teljes átalakítása és újonnan berendezése végett

— az eladás —

augusztus 21-től kezdve üzlet-helyiségem udvarán felállított fasátorban és fióküzletemben, ifj. Popper József fűszerkereskedése mellett eszközöltetik.

A n. é. közönség további pártfogását kérve

teljes tisztelettel

Fröhlich János.

VASUTI MENETREN D.

Érvényes 1900. évi május 1-től.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.							Kolozsvár—Nagyvárad—Budapest.							Püspök-Ladány—Debreczen—Érmihályfalva.																				
Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	V. v.		V. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.		Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	V. v.															
Budapest ind.	6 50	8 30	1 55	5 45	9 15		Kolozsvár ind.	5 23	7	12 32	6 13	11 01		P.-Ladány ind.	4 06	1 24	5 35	10 53	2 29	6 08														
Rákos	7 02	8 51	2 08	6 06	9 28		Jegenye	6 11	7 59	1 14	7 16		Debreczen	5 14	2 33	6 26	11 44	3 36	7 41															
Ujszász	8 28	10 59	3 32	8 40	10 56		B.-Hunyad	6 40	8 37	1 44	7 55	12 20	Érmihályfalva érk.	6 35	3 57		1	4 58																
Szolnok	9 07	11 31	3 56	9 27	11 19		Csucsá	3 25	7 09	9 19	2 15	8 37	12 52	Érmihályfalva—Debreczen—Püspök-Ladány.																				
Szajol	9 21	11 50	4 09	9 46	11 33		Rév	5 26	7 47	10 08	3 01	9 32	1 34	Sz. v. Sz. v. Gy. v. Sz. v. Sz. v. Gy. v.																				
P.-Ladány	10 43	2	5 28	11 53	12 55	4 54	Élesd	5 54	7 59	10 25	3 15	9 49	1 48	Érmihályfalva ind.	6 36	11 17	3 14	5 27	9 14															
Báránd		2 12		12 07		5 11	Mező-Telegd	6 21	8 11	10 42	3 28	10 07	2 01	Debreczen	7 51	12 36	4 16	7 10	10 27	9 01														
Sáp		2 27	5 48	12 24		5 32	F.-Vásárhely	6 49		11 01		10 27		P.-Ladány érk.		1 45	5 03	8 40	11 28	9 48														
B.-Ujfalu	11 18	2 47	6 03	12 46	1 33	5 58	Várad-Velence	7 02	8 32	11 10		10 37	2 25	Debreczen—Nagy-Léta—Vértés.																				
M.-Peterd		3		1		6 15	Nagyvárad érk.	7 16	8 38	11 17	3 57	10 44	2 31	V. v. V. v. V. v. V. v.																				
M.-Keresztes		3 12		1 14		6 31	Nagyvárad ind.	2 22	8 43	11 36	4 10	11 04	2 38	Debreczen i.	8 35	4 31			5 25	1 05														
Bors		3 25		1 28		6 50	Bors	2 36	8 52	11 47		11 14		Sáránd	9 28	5 16																		
Püspöki	11 48	3 32		1 36		7 02	Mező-keresztes	3 12		12 05		11 37		H.-Bagos	9 41	5 26			M.-Pályi	5 47	1 30													
Nagyvárad érk.	11 56	3 42	6 39	1 48	2 11	7 16	Mező-Peterd	3 30		12 17		11 50		H.-Pályi	10 05	5 48			H.-Pályi	6 03	1 48													
Nagyvárad ind.	12 16	3 58	6 46	2 06	2 18	12 25	B.-Ujfalu	4 07	9 23	12 29	4 50	12 05	3 18	M.-Pályi	10 20	5 59			H.-Bagos	6 18	2 05													
V.-Velence		4 05		2 30	2 25	12 32	Sáp	4 39	9 38	12 47		12 25		N.-Léta-					Sáránd	6 40	2 29													
F.-Vásárhely		4 16		2 41		12 45	Báránd	5 01		1 01		12 41		Vértés érk.	10 43	6 18			Debreczen é.	7 18	3 13													
M.-Telegd	12 48	4 38	7 15	3 03	2 50	1 12	P.-Ladány	5 17	10 06	1 34	5 40	1 19	4 03	Sáránd—Derecske.																				
Élesd	1 02	4 56	7 28	3 21	3 04	1 37	Szajol		11 21	3 08	6 59	3 04	5 19	V. v. V. v. V. v. V. v.																				
Rév	1 26	5 20	7 50	3 45	3 26	2 10	Szolnok		11 44	3 35	7 32	3 37	5 39	Sáránd ind.	9 38	5 26			Derecske ind.	6 00	1 49													
Csucsá	2 16	6 31	8 37	4 53	4 16	3 49	Ujszász		12 03	3 58	7 50	4 05	5 58	Derecske érk.	9 57	5 45			Sáránd érk.	6 20	2 09													
B.-Hunyad	2 49	7 16	9 08	5 32	4 52	4 48	Rákos		1 37	6 03	9 28	6 52	7 38	Arad—Nagyvárad.																				
Jegenye	3 15	7 49	9 33	6 01		5 34	Budapest érk.		1 50	6 20	9 40	7 10	7 50	Sz. v. Sz. v. Sz. v.																				
Kolozsvár érk.	3 50	8 33	10 68	6 59	5 55	7 40	Nagyvárad—Szeged							Szeged—Nagyvárad.							Nagyvárad—Arad.							Arad—Nagyvárad.						
	Sz. v.	Sz. v.	V. v.				Nagyvárad ind.	10 20	4 30	7				Nagyvárad ind.	10 20	4 30	7				Nagyvárad ind.	10 20	4 30	7				Nagyvárad ind.	10 20	4 30	7			
Ósi	10 30	4 41	7 16				Szeged ind.	3 40	10 25	6 40				Ósi	10 30	4 41	7 16				Ósi	10 30	4 41	7 16				Ósi	10 30	4 41	7 16			
Less	10 48	5 01	7 40				H.-M.-Vásárhely	4 38	11 05	7 50				Less	10 48	5 01	7 40				Less	10 48	5 01	7 40				Less	10 48	5 01	7 40			
Gyapju	10 56	5 10	7 52				Orosháza	5 41	11 54	9 20				Csáffa	11 03	5 19	8 05				Csáffa	11 03	5 19	8 05				Csáffa	11 03	5 19	8 05			
Cséffa	11 03	5 19	8 05				Csaba	7 00	2 33	4 50				Csaba	11 26	5 44	8 46				Csaba	11 26	5 44	8 46				Csaba	11 26	5 44	8 46			
Szalonta	11 26	5 44	8 46				Gyula	7 27	3 05	5 26				Gyula	11 46	6 05	9 15				Gyula	11 46	6 05	9 15				Gyula	11 46	6 05	9 15			
Kötegyán	11 46	6 05	9 15				Sarkad	7 47	3 27	5 56				Kötegyán	11 57	6 17	9 31				Kötegyán	11 57	6 17	9 31				Kötegyán	11 57	6 17	9 31			
Sarkad	11 57	6 17	9 31				Szalonta	8 23	4 10	6 47				Sarkad	12 21	6 44	10 30				Sarkad	12 21	6 44	10 30				Sarkad	12 21	6 44	10 30			
Gyula	12 21	6 44	10 30				Cséffa	8 42	4 34	7 18				Szalonta	12 42	7 06	10 30				Szalonta	12 42	7 06	10 30				Szalonta	12 42	7 06	10 30			
Csaba	2 10	7 41	4 44				Gyapju		4 42	7 29				Csaba	2 23	7 18	4 32				Csaba	2 23	7 18	4 32				Csaba	2 23	7 18	4 32			
Orosháza	3 10	9 10	5 50				Less	9 04	5 00	7 51				Less	2 54	7 45	5 38				Less	2 54	7 45	5 38				Less	2 54	7 45	5 38			
H.-M.-Vásárhely	4 00	10 02	7 00				Ósi	9 21	5 19	8 16				Ósi	9 21	5 19	8 16				Ósi	9 21	5 19	8 16				Ósi	9 21	5 19	8 16			
Szeged	4 35	10 55	7 55				Nagyvárad érk.	9 32	5 30	8 31				Nagyvárad érk.	9 32	5 30	8 31				Nagyvárad érk.	9 32	5 30	8 31				Nagyvárad érk.	9 32	5 30	8 31			